

Lastnikom gozdov svetujemo: Ne sekajte, če ni nujno

dr. Nike Krajnc, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
uni.dipl.ing.gozd. Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 03.04.2020

Mineva tretji teden strogih ukrepov za zajezitev epidemije COVID-19 in prve posledice ukrepov se kažejo tudi vzdolž gozdno lesnih verig v Sloveniji. Posledice različnih omejitev se kažejo predvsem na trgu gozdnih lesnih sortimentov. Trgovanje z gozdnimi lesnimi sortimenti se je namreč praktično ustavilo, cene okroglega lesa pa so po ocenah Zveze lastnikov gozdov Slovenije padle že za več kot 30 %. Stanje pa se iz dneva v dan slabša.

Prodaja gozdnih lesnih sortimentov se je praktično ustavila po 23.3 ko so odkup ustavili tako največji proizvajalci lesnih kompozitnih plošč na severu Italije kot tudi večina žag na Avstrijskem Štajerskem in Avstrijskem Koroškem. V Sloveniji je v zadnjem tednu marca prenehal z odkupom in prav tako s proizvodnjo tudi Lesonit lesno kemična industrija d.d., ki je eden največjih kupcev lesa slabše kakovosti in proizvajalcev lesnih kompozitnih plošč. Z odkupom lesa slabše kakovosti je prenehalo tudi podjetje Tanin Sevnica kemična industrija d.d., z dnem 5.4. pa bodo zaustavili tudi proizvodnjo tanina za predvidoma 1 mesec. S proizvodnjo pa zaenkrat nadaljujeta dve slovenski industriji mehanske celuloze Količevo Karton d.o.o. ter Vipap Videm Krško d.d. ter po besedah Slovenskega lesnega združenja SLOLES še dve tretjini primarne in sekundarne lesne industrije. Naročil imajo podjetja znotraj te panoge še dovolj, največjo težavo pa vidijo v neplačevanju plačilnih obveznosti njihovih poslovnih partnerjev, ki bo privedlo do problema likvidnosti podjetij. Sicer pa predstavnik SLOLES-a meni, da bosta primarna in sekundarna lesna industrija v primeru nadaljevanja izrednih razmer zaradi epidemije, zamrli med zadnjimi panogami v slovenskem gospodarstvu.

Ob taki situaciji, ki je trenutno, se postavlja vprašanje kam z že posekanim lesom, ki je skladiščen ob kamionskih cestah ali na pomožnih skladiščih in kako naj ravnajo lastniki gozdov, ki jim je veter v začetek februarja 2020 poškodoval gozdove. Prav tako se začinja »sezona podlubnikov« in gradacija je zaradi mile zime bolj verjetna.

Stisko v kateri so se znašli številni lastniki gozdov naj bi umilila vlada, saj je v 74. členu Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, predvidela tudi finančno nadomestilo zaradi izpada dohodka za lastnike gozdov. Vlada bo s posebno uredbo predpisala postopek, podrobnejše pogoje za dodelitev finančnega nadomestila ter višino, vstopni prag, najvišjo višino finančnega nadomestila in način izračuna finančnega nadomestila. Uredba je v pripravi in predvidoma bo že v naslednjem tednu znano kakšna bodo nadomestila za izpad dohodka pri lastnikih gozdov.

Kljub temu, da so predvideni ukrepi zaradi izpada dohodka, svetujemo lastnikom gozdov, da naj ne izvajajo redne sečnje, čeprav imajo veljavno odločbo tipa A Zavoda za gozdove Slovenije.

Nujno je le izvajanje sanitarne sečnje (izvajanje odločb tipa C) v rokih, ki jih določi Zavod za gozdove Slovenije. Poleg sanitarne sečnje pa se lahko v gozdu izvajajo tudi druga gojitvena in negovalna dela (kot so sadnja, negovalna dela v mlajših razvojnih fazah). Lastnike gozdov, pozivamo da so pozorni na pojav podlubnikov in v kolikor opazijo napadeno drevje naj pravočasno ukrepajo ter kontaktirajo revirnega gozdarja. Zavedamo se, da bodo prav lastniki gozdov, ki jih bo prizadela še gradacija podlubnikov utrpeli večjo škodo v danih razmerah, saj bo les težje prodati in bo zaradi daljšega skladiščenja še dodatno izgubilo vrednost. Po zadnjih informacijah naj bi ti lastniki gozdov dobili dodatno nadomestilo za izgubo donosa.